

Nærings- Og Fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo

Saksbehandler:
Marius Finsrud Nilsen
Marius.Finsrud.Nilsen@sivilrett.no

Vår dato:
25.11.2025

Deres dato:

Vår referanse:
24/412

Deres referanse:
24/2061

Betaling for registrering i Enhetsregisteret for konkursbo

Konkursrådet viser til vårt brev til Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) av 8. mars 2024 og NFDs svar av 10. februar 2025. Vi har vært i et møte med Justis- og beredskapsdepartementet 20. mars 2025 om blant annet denne saken. Videre har vi vært i kontakt med Domstolsadministrasjonen om saken.

1. Bakgrunnen for denne henvendelsen

Alle konkurs-, tvangsavvikling- og tvangsoppløsningsbo skal registreres i Enhetsregisteret.

Registreringen gjøres automatisk av Brønnøysundregistrene. Gebyret er i år på kr 2 683. Før 2024 var denne tjenesten gratis. Ved innføring av gebyret i 2024 ble gebyret fakturert til bostyreren, med en betalingsfrist. Konkursrådet påpekte overfor NFD at man ikke kunne kreve at bostyrer personlig skulle legge ut for dette gebyret, noe NFD var enig i, og gebyret faktureres nå til konkursboet med en betalingsfrist på 1 måned.

Nåværende løsning innebærer fortsatt i praksis at advokatkontorene må legge ut for kostnaden i bo uten midler, som utgjør majoriteten av de fleste boene.

Etter Konkursrådets mening er både gebyret og måten det innkreves på uhensiktsmessig. Det er flere grunner til dette:

- En slik manuell prosess skaper merarbeid for bostyrer og derved utgifter for boet.
- Det er svært mange bo som ikke har midler til å betale fakturaen innen 1 måned.
- Når bobehandlingen blir dyrere, vil dette i stor grad gå ut over staten som kreditor.

Konkursrådet mener derfor at gebyret bør fjernes eller at man finner en annen løsning for betaling.

2. Staten betaler for bobehandlingen i de fleste boene, og først ved boets avslutning

Når en person eller et selskap skal begjære noen konkurs, så må de betale inn et rekvirentgebyr på 50 ganger rettsgebyret, som i år utgjør kr 65 700. Det er imidlertid nesten ingen bo som åpnes som følge av en konkursbegjæring fra en sivil part. Samlet sett utgjør slike bo bare noen få prosentpoeng pr. år.¹ Staten som konkursrekvirent er unntatt fra krav om sikkerhetsstillelse og dekker utgiftene til bobehandling først ved boets avslutning. Det samme gjelder i tvangsavviklings- og tvangsoppløsningsbo. Skyldnere som begjærer oppbud og arbeidstakere som begjærer arbeidsgiver konkurs er også unntatt fra krav om sikkerhetsstillelsen når disse har en fortrinnsberettiget fordring eller et dekningsberettiget krav.² I disse tilfellene er boene ofte helt uten midler, og det er staten som skal dekke kostnadene ved bobehandlingen.

3. Økonomien i konkursboene – staten ender ofte opp med regningen

Konkursrådet mener at innkrevingen av gebyret til Enhetsregisteret er uhensiktsmessig fordi nesten alle konkursbo har lite eller ingen midler til å betale gebyret når boet opprettes og kostnader og gebyrer dekkes i de fleste tilfeller av staten ved avslutningen av boet. Vi viser til at 83,9 % av konkursboene ble innstilt i 2024 fordi det ikke var midler til å fortsette bobehandlingen.³ Det var tilsvarende tall for 2023.

Betaling av gebyret går på bekostning av bostyrers arbeidsoppgaver i konkursboet, herunder søking etter eiendeler, avdekking av økonomisk kriminalitet og undersøkelser av skyldnerens økonomiske disposisjoner (omstøtelser og straffbare forhold). Jo mindre penger boene har, desto mindre kan bostyrer bidra med å tilføre boet midler og avdekke mulige straffbare forhold.

4. Inndriving av gebyret

Det er ikke urimelig at Brønnøysundregistrene får betalt for det de bidrar med overfor konkursboene. Gebyret fremstår imidlertid uforholdsmessig høyt i og med at registreringen i Enhetsregisteret skjer automatisk. Konkursregisteret leverer tjenester til konkursbehandlingen, gjennom overføring av informasjon fra egne registre og fra Eiendomsregisteret m.m.

Som påpekt i vårt brev til NFD vil gebyret medfører mange manuelle betalinger for konkursboene. Dette er en liten kostnadseffektiv måte å flytte penger på mellom ulike statlige budsjetter. I praksis vil det også redusere tiden bostyrerne har til rådighet for å utføre en opprydningsjobb på vegne av staten i både konkurs- og tvangsavviklingsboene.

Til illustrasjon var det i fjor (2024) 4 501 konkurser og 2003 tvangsavviklinger (som avvikles etter konkurslovens regler). Til sammen var det 6 504 konkurser og tvangsavviklinger.⁴ Det er en økning fra 2023 på om lag 10 %.

Slik det er i dag, sender Enhetsregisteret en faktura i posten adressert til konkursboet. Det er positivt at NFD har korrigert innkreivingsprosedyren av gebyret, slik at fakturaen på gebyret ikke rettes til

¹ Tall fra Oslo tingrett viser at i underkant av 2 % av alle konkurs-, tvangsavvikling- og tvangsoppløsningsbo som åpnes, er på bakgrunn begjæring fra private parter.

² jf. konkursloven § 67 side ledd siste punktum, jf. dekningsloven § 9-3 og lønnsgarantiloven § 1 fjerde ledd nr. 1 og nr. 2 første punktum.

³ Innhentet statistikk fra Brønnøysundregistrene av 28. februar 2025.

⁴ Statistikk fra Brønnøysundregistrene om [Konkurser tvangsavvikling 2024.xlsx](#)

bostyreren personlig. Dette ble endret i oktober 2024 – slik at det er konkursboet som er ansvarlig for gebyret – som også mottar fakturaen. Fakturaen har et forfall på 1 måned. Det er riktig, som NFD har påpekt, at kravet er et massekrav, jf. dekningsloven § 9-2. Det hjelper likevel svært lite for et stort antall bo der boet er tomt og dermed ikke har penger til å dekke massekravene, og først får likviditet til dekning av kostnader når staten dekker underdekningen etter at boet er avsluttet.

5. Oversikt over gebyrene og kostnader som påhviler konkursboene

Gebyret til Enhetsregisteret kommer på toppen av alle andre gebyrer og kostnader som påhviler konkursboene. Konkursboene betaler blant annet følgende gebyrer og kostnader:⁵

• Pålagt forsikring for boet/bostyret	kr 1 365
• Rettsgebyr for innstillingsbo (4 R) ⁶	kr 5 256
• Gebyr for registrering i Enhetsregisteret	kr 2 683
• Legala (fagsystem for bobehandlingen)	kr 2 818
• Postkostnader ved å si opp ansatte	variabelt
• VPS Euronex ⁷ (info om aksjeinnehav)	kr 950 (kun i boene hvor det er aktuelt)
• Utvidet innsyn i kontoutskrifter	variabelt (f.eks. DNB: kr 100 pr. konto pr. måned/kr 250 for transaksjonsliste uavhengig av periode).

Samlet utgjør de faste kostnadene minimum kr 12 122 (summen av de fire første postene på punktlisten). I mange konkursbo kan det tilkomme ytterligere kostnader som for eksempel for å få tilgang til skyldnerens regnskaper og selskapsdokumenter som er lagret digitalt i skyen. Det medfører samlet at det blir stadig mindre penger til en forsvarlig bobehandling, og mindre dekning til staten som prioritert kreditor. Det samme gjelder andre kreditorer.

I 2025 har gebyret økt til kr 2 683. Dette får betydning for regnestykket vi presenterte i brevet av 8. mars 2024. Tar man utgangspunkt i antall konkurser og tvangsavviklinger i 2024, vil kostandene for alle konkursbo i 2025 til sammen utgjøre kr 17,5 mill. pr. år. I tillegg kommer tapt tidsbruk på behandling av fakturaen i hvert enkelt konkursbo – anslått til 15 minutter pr. konkursbo – som kunne vært benyttet på bobehandling. I et «minimumskonkursbo» med ordinær timepris på kr 2 440 vil gebyret utgjøre 1,1 times arbeid for bostyrer.⁸

6. Mulige løsningsalternativer på problemet

1. Gebyret for registrering av bo i Enhetsregisteret bør avvikles

Etter vår oppfatning bør departementet sterkt vurdere å avvikle gebyret for enhetsregistrering av konkursbo og tvangsavviklinger. Det er staten som i de fleste boene betaler for kostnadene til bobehandlingen og også staten som prioritert kreditor som i all hovedsak mottar gjenværende midler i

⁵ Listen er ikke uttømmende.

⁶ jf. rettsgebyrloven § 18 andre ledd siste punktum.

⁷ Størrelsen på gebyret er opplyst muntlig på telefon 9. mai 2025 av Euronex Oslo v/ kundeservice og fremgår for øvrig av [Prisliste for 2025](#) pkt. 2.9.

⁸ Oslo tingrett benytter ordinær timepris kr 2 440 for bostyrer og kr 1 625 for fullmektig.

boene i dividende. Gebyret reduserer midlene i boene til blant annet bekjempelse av økonomisk kriminalitet og konkursgjengangere. Registreringen er for øvrig automatisert.

2. Direkte overføring av gebyrene via statens budsjetter

Dersom gebyret opprettholdes, kan en løsning knyttet til betaling av gebyret være at staten selv sørger for overføring av beløpene til Brønnøysundregistrene v/ Enhetsregisteret, uten at det utstedes faktura til det enkelte konkursbo. Konkursrådet vil gjerne bidra til å finne løsninger for hvordan dette kan gjøres.

3. Gebyret blir innkrevd etterskuddsvis ved avslutning av boet

Dersom det i denne omgang ikke lar seg gjøre å endre måten gebyret blir inndrevet på, bør gebyret forfalle først etter avslutningen av boet, slik at det betales samtidig som rettsgebyret. Det er på dette tidspunktet konkursboet har det endelige resultatet på bobehandlingen (sluttregnskapet) og staten utbetaler penger til boet. Siden det vil variere når boene avsluttes, bør forfallstidspunktet på gebyret være åpent, alternativt settes til en bestemt tid etter slutningskjennelsens rettskraft basert på erfaringen av når boene mottar statens innbetaling av boets underdekning.

7. **Videre oppfølging**

Vi stiller gjerne til et Teams-møte for ytterligere utdyping av rettsfeltet og for å diskutere aktuelle løsninger på problemet.

Med hilsen

Knut Ro
Konkursrådets leder

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet underskrift.

Kopi til
Domstolene I Norge
Justis- Og Beredskapsdepartementet
Registerenheten I Brønnøysund

Vedlegg
Brev til NFD om betaling for registrering i Enhetsregisteret 8-3-2024
Svarbrev fra NFD om nytt gebyr på registrering av konkursbo i Enhetsregisteret 10-2-2025